

Ересек тобына арналған «Ойнайық та, ойлайық » бағдарламасы

(Вариативтік компонент)

Вариативтік компонент «Ойнайық та, ойлайық»

Түсіндірме хат

Ойын дегеніміз – жас ерекшелікке карамайтын, адамның көңіл-күйін көтеретін, ойландыратын үрдіс. Сонымен бірге логикалық ойын-төзімділікті, алғырлықты, тапқырлықты, ұқыптылықты, ізденімпаздықты, іскерлікті, дүниетаным өрісінің көлемділігінің, көпбилуді, сондай-ақ, басқа да толып жатқан сапалылық қасиеттердің қалыптастыруға үлкен мүмкіндігі бар педагогикалық, тиімді әдістерінің бірі. Сондықтан, логикалық ойынды оқу іс-әрекетінен тыс уақытта пайдалану – үлкен нәтиже берер іанық. Дидактикалық ойынға зер салып, ой жүгіртіп қарар болсақ, содан үлкен мәнді де мағыналы істер туындап өрбітетінін байқаймыз. Себебі, бар өнердің бастауы деп білеміз. Дидактикалық ойын баланың алдынан өмірдің есігін ашып, оның шығармашылық, қабілетін оятып, танымдық қасиеттерін дамытады. Мектеп жасына дейінгі балаларды қоршаған ортамен, табиғатпен таныстыруда танымдық-шығармашылық ойындар өте маңызды орын алады. Танымдық-шығармашылық ойындар мектеп жасына дейінгі балалардың таным мүшелерін (есту, көру, ойлау, сөйлеу), сонымен бірге, шығармашылыққа білетін дамытуда таптырмас ойын болып табылады. Танымдық-шығармашылық логикалық ойындарды ойлап тауып, оны ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінде тиімді пайдалану тәрбиешінің шеберлігіне байланысты. Мектеп жасына дейінгі мекемелерде балаларды жан-жақты дамытуда қатып қалған әдіс-тәсіл жоқ. Мектеп жасына дейінгі балаларды қоршаған ортамен таныстыруда көбіне танымдық ойындар қолданылады. Танымдық ойындар баршамамызға белгілі таным мүшелерін дамытуда, қоршаған ортаны, айналадағы дүниені таныстыруда мақсатты түрде пайдаланылады. Дидактикалық ойын - бала өміріндегі тәрбиенің шешуші шарты. Бала өзін қоршаған ортаны, өмір сүріп отырған айналасындағы құбылыстар мен заттарды ойын арқылы түсініп ұғынады. Белгілі психолог Е.А. Аркиннің пайымдауынша, ойын және ойыншық балалар өмірін сипаттайтын бірден - бір жалпы ұғым: «Балақай өсімдік сияқты өз ішінен өсіп жетіледі. Және бұл үрдіс қатал түрде әр жеке баланың өзіне ғана тән. Бала тіршілігінің негізгі заңдарының бірі осындай». Кезінде К.Д. Ушинский, В.А. Сухомлинскийлер балабақша тәрбиеленушісі – балалық үшін оларды тәрбиелейтіндей орта тугызу, жағдай жасау керектігін атап көрсеткен болатын. «Балалардың ойын әрекетін ұйымдастыруды қалай жақсартуға болады? Бұл мәселе педагогикалық үрдісте қандай орыналады?» деген сұрақтарына жауап іздеп көрелік. Айналадағы әлемді ойын, еңбек, серуен, ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінде тәрбиешімен, ересектермен, құрдастарымен қарым-қатынас кезінде жасөспірім деп қарап, баланың мінез құлқын, сана-сезімінің жетілу дәрежесін таным үрдістерінің (түйсігі, қабылдауы, ес, ойлау, сөйлеу, зейінінің) дұрыс бағытта қалыптасып, дамуын қадағалап әрі дамытып отыру керек. Балалардың таным мүшелерін және де шығармашылыққа білеттерін дамыту мақсатында танымдық-шығармашылық ойындарды қолданудың маңызы зор.

Мақсаты:

- Балалардың дидактикалық білім қабілеттерін тексеру, алған білімдерін пысықтау.
- Мұндағы өлең - есептер, ертегі есептер, сөз жұмбақты шешу арқылы логикалық ойлау қабілетін дамыту.
- Пәнге қызығушылығын арттыру. Балалардың өз ойын еркін айта білуге қалыптастыру.
 - Балаларды ауызбіршілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
 - Туған жерінің табиғатын сүйеге, қорғауға тәрбиелеу.
 - Балалардың алған білімдерін тиянақтап, одан әрі жетілдіру.
 - Балаларға мақалдар, жаңылтпаштар, тақпақтар айтқызу арқылы қазақ тілін үйренуге деген қызығушылығын арттыру.
- Дидактикалық ойын арқылы балаларды сергіте отырып, ой - өрістерін дамыту. Қойылған сұрақтарға толық жауап алу арқылы өздік қорларын байыту.
- Балалардың туған жеріне, еліне деген патриоттық сезімдерін ояту.

Міндеттері:

- Дидактикалық ойындарды қалыптастыруда математикалық ұғымдарды, заңдылықтарды негізгі тірек ретінде пайдалана білу;
- математикалық дидактикалық материалды түсіндіру кезінде күнделікті өмірмен байланыстыра отырып, тақырыпқа сай тәрбиелеу;
- шығармашылықпен байланысты практикалық біліктер мен дағдыларды қалыптастыру, есептеу мәдениетін дамыту

Күтілетін нәтижелер:

1. Бағдарламаның ерекшелігі оқу нәтижесінде балалар өтілген материал мен логикалық ойындар шеңберінде тәрбиешінің басшылығымен білім, білік икемділік дағдыларын қалыптастыру.
2. Балалардың шығармашылық қабілеттерін қалыптастырады.
3. Дидактикалық ойлау және дидактикалық материал қолдану барысында балалардың ойлау қабілеттерін арттырып, ақыл – ойын дамытады.
4. Балалар өздерін дидактикалық ойындарды ойнау барысында бақылайды, салыстырады, зеректік танытады.

Ойнайық та, ойлайық» Вариативтік компонентінің преспективтік тақырыптық жоспары

№	Тақырыптары	Мақсаты мен міндеттері	Сағат саны
1	«Ойлаймыз да, ойнаймыз»	Ойын түрлерін атайды, жұмбақты тыңдайды, шешуін табады.	1
2	«Ойлаймыз да, ойнаймыз»	Ойын түрлерін атайды, жұмбақты тыңдайды, шешуін табады.	1
3	«Қоянды тап»	Суреттің ішінен қоянды тауып алады, қоршап сызады.	1
4	«Алыста ма, жақында ма?»	Затқа дейінгі аралықты өлшеу, жақын ба, алыс па. Қажет сөздерді қоллана білу.	1
5	«Өз үйіңді тап»	Өз үйлері туралы мағлұмат береді. Пілге үйін тауып беруге көмектеседі. Ойлау қабілетін танытады.	1
6	«Өз үйіңді тап»	Өз үйлері туралы мағлұмат береді. Пілге үйін тауып беруге көмектеседі. Ойлау қабілетін танытады.	1
7	«Сынарын тап»	Суреттердің ішінен сынарын табады. Сенсорлық қабілетін танытады.	1
8	«Сынарын тап»	Суреттердің ішінен сынарын табады. Сенсорлық қабілетін танытады.	1
9	Балақай кім ақылды?»	Сурет бойынша сөйлем құрастырту. Суреттерге қарап оның түстерін, пішіндерін ажыратып, байланыстырып сөйлеуге үйрету.	1
10	«Қай мамандық несі?»	Балаларды әртүрлі мамандық несіні ажырата білуге, олардың өмірдегі атқаратын қызметін, пайдасын білу, еңбек адамдарына құрмет сезімін тәрбиелеу.	1
11	«Мен қандай жеміспін?»(қайталау)	Интерактивті тақтадағы тапсырмалар бойынша балалар жемістер мен көкөністерді жылдам ажыратып аттарын атап, олардың дәндері мен бөліктерін ажырату қажет екенін, қайда өсетіні туралы білімдерін тиянақтау.	1
12	«Суретші нені ұмытып кетті?» ойыны	Балаларды суретке қарап кейіпкерлердің қимылдары арқылы суреттегі әтештің қай мүшесін салуын ұмытып кеткенін ұғымдарын үйрету. Сөйлемдерді грамматикалық байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру.	1
13	Балабақшада кім бар?	Сурет бойынша сөйлем құрастырту. Суреттерге қарап оның түстерін, пішіндерін ажыратып, байланыстырып сөйлеуге үйрету.	1

14	«Үлкен – кіші» ойыны	Балаларды суретке карап кейіпкерлердің суреттерін пайдаланып, өз хиялдарымен әңгімелеуге үйрету, Құстардың атын атап, оларды қатты әрі ақырын айтқызуға баулу.	1
15	«Ол және олар» ойыны	Балаларды суретке карап кейіпкерлердің іс қимылдары арқылы көпше және жекеше ұғымдарын үйрету. Сөйлемдерді грамматикалық байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру.	1
16	«Не қалай дыбыстайды?» (қайталау)	Балалардың үй жануарлары және олардың қалай дыбыстаны туралы түсініктерін бекіту..	1
17	«Кім шапшаң?»	Балаларды жануарларға қайырымдылықпен қарауға тәрбиелеу. Балалардың үй жануарлары туралы білімін тереңдету және жүйелеу. Балаларды сипаттау арқылы жануарларды білуге үйрету. Өз көңіл-күйін білдіруге, басқаның көңілін түсінуге баулу. Білімдерін бекіту	1
18	«Керісінше айт»	Балалардың шығармашылық қабілеттерін тапқырлыққа, шапшаңдыққа баулып, сөздік қорын дамыту	1
19	«Тез ойла» (қайталау)	Сурет бойынша сөйлем құрастырту. Суреттерге карап оның түстерін, пішіндерін ажыратып, сөздерден сөйлем құрастыруға үйрету.	1
20	«Тез ойла» (қайталау)	Сурет бойынша сөйлем құрастырту. Суреттерге карап оның түстерін, пішіндерін ажыратып, сөздерден сөйлем құрастыруға үйрету.	1
21	«Кімнің ізі тауып көрші балақай»(қайталау)	Балалардың сөздік қорын, логикасын дамыту. Әр жануардың іздерін ажырата білуге үйрет.	1
22	«Дауысты ажырат»	Балаларды құс пен аңның дауысын ажырата білуге үйрету.	1
23	«Қайсысы жылдам	Көліктердің қайсысы жылдам қозғалатынын, олардың адамдарға не үшін қажет	1

	қозғалады?» (қайталау)	екенін айтқызу.	
24	«Мамандықтың бәрі жақсы»	Әр түрлі мамандықпен танысады. Еңбекті құрметтейді, өзеліне пайдалы болатыны туралы түсінеді.	1
25	«Сиқырлы кәпшық»	Заттарды ерекше белгілері бойынша танып үйрету.	1
26	«Кім жылдам?»	Сурет бойынша сөйлем құрастырту. Суреттерге қарап оның түстерін, пішіндерін ажыратып, байланыстырып сөйлеуге үйрету.	1
27	«Түстерді ажырат»	Балаларды қызыл, жасыл,сары түстерді дұрыс атауға және ажыратуға үйрету, жай және құрмалас сөйлемдерді қайталауға баулу.	1
28	«Қайсысы қайда барады?»	Контурлық бейне мен заттардың құрылысын дәл біліп салыстырады,айтып береді. Байқағыштық пен дәлдікке танытады.	1
29	«Нан қалай жасалады?»	Нанның жасалу жолын түсіндіреді. Нан жасауға қатысатын адамдар еңбегін бағалайды, қадірлейді. Нанды құрметтейді.	1
30	«Бұл қай мезгіл?»	Қыс мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратады.	1
31	«Айгүлдің көмекшілері»	Баланың тілін дамыту.Антоним сөздер туралы түсінеді. Заттың көлеміне қарап, салыстырады, талдайды.	1
32	«Санамақ»	Ойын арқылы саусақтардың аттарын үйрете отырып, бөбектердің тілін дамыту, саусақтарының қимылын жетілдіру. «Қуырмашты» айта отырып, қой, түйе, қасқыр, жылқы, ешкі, түлкі сөздерін сөздік қорларына енгізу.	1
33	«Ала күшік»	Ойын ерекшелігі мен тәрбиелік маңызы және сюжеттік мәні балаларды сақтыққа тәрбиелейді, қиындықты жеңуге, батылдыққа баулиды.Ойлау қабілеттерін танытады.	1
34	«Жүргізуші»»	Балалардың жүргізушілік мамандығына, техникаға ынтасын арттыру. Сөздік қорын байыту.Тапқырлық пен ақылдылықты танытады.	1
35	«Ғажайып қап»	Балаларға заттардың бірі адамдардың қолымен, бірі табиғаттың күшімен жасалғанын түсіндіру	1
36	«Анасына төлдерін тауып бер»»	Әр жануардың өз төлін немесе балаларын дұрыс табуға, тани білуге үйрету.	1
	Барлығы		36сағат